

**TURKISH TEACHER CANDIDATES'
EDUCATIONAL USE OF THE INTERNET
FROM VARIOUS SELF EVALUATION OF THE
WORKS**

**Türkçe Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanım Öz
Yeterliliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından
Değerlendirilmesi**

Erhan AKIN¹

Abstract

In order to make it more effective and efficient teaching Turkish to all possibilities of the technology to work as part of the education system koşulmalı, constructivist education individual differences should be taken into consideration of the subject and language training can be applied to everyone, should be made. Turkish teaching involved in or with the plan in this age of internet-based communication age training contacts varies, however, he started right, effective, permanent and time-saving, one of the largest of the teacher by way of taking advantage of the internet-based training, it should be noted that the method. This Turkish prospective teachers educational training required in order to use the internet eclipses in this direction and the fact that they need to attend to work makes it even more important. In this study, the goal is to use the internet for prospective teachers Turkish educational self in terms of a variety of variables that determine their qualifications and is looking at. Turkish Education Department work, Siirt University Faculty of education studying 231 teachers was conducted on. Study data collection tool as Şahin (2009) validity and reliability study has been developed by the Educational use of the İnternet has been used Self Beliefs Scale qualified educational user. The analysis of the data was used Spss For Windows 22.0 program. As a result of working; participants in the educational use of the internet to research her faith concluded that high levels of self-sufficiency. Participants in the educational use of the internet to research belief in self-sufficiency scores average level of education of parents, socio economic level does not show significant difference in terms of the gender variable, while the class variable with respect to the difference in favor of meaningful fourth-graders found. The results made suggestions for working in accordance.

Keywords: *Educational internet, self-sufficiency, Turkish teacher candidates.*

Özet

Türkçe öğretimini daha etkili ve verimli kılmak için teknolojinin bütün imkânları işe koşulmalı, yapılandırmacı eğitim sisteminin gereği olarak eğitime tabi olanların bireysel farkları dikkate alınmalı ve dil eğitimi herkese uygulanabilir hâle getirilmelidir. Türkçe öğretiminde görev alan ya da bu işi planlayan kişiler iletişim çağı olan bu çağda İnternet tabanlı eğitimi göz ardı etmemeli, Türkçeyi doğru, etkili, kalıcı ve zamandan tasarruf ederek öğretmenin en büyük yollarından birisinin de İnternet tabanlı eğitimden yararlanma yöntemi olduğunu unutmamalıdır. Bu durum Türkçe öğretmen adaylarının, eğitsel İnternet kullanmaları hususunda gerekli eğitime tabi tutulmaları ve bu yönde yapılacak çalışmalara katılmaları

¹ Yrd. Doç. Dr., Siirt Üniversitesi, e-posta: erhanakin@siirt.edu.tr

gerektiği gerçeğini daha da önemli kılmaktadır. Bu çalışmada amaç, Türkçe öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanma öz yeterliliklerini belirlemek ve bunu çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Çalışma, Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümünde öğrenim gören 231 öğretmen adayı üzerinde yürütülmüştür. Çalışmada veri toplama aracı olarak Şahin (2009) tarafından geliştirilip geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmış olan Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterliği İnançları Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde Spss 22.0 programı kullanılmıştır. Çalışma sonucunda; araştırmaya katılanların eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı düzeyi yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmaya katılanların eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ortalamalarının anne-baba eğitim düzeyi, sosyo ekonomik düzey, cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermezken, sınıf değişkeni açısından dördüncü sınıflar lehine anlamlı farka rastlanılmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda çalışmayla ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: *Eğitsel internet, öz yeterlik, Türkçe öğretmen adayları.*

GİRİŞ

Hızla gelişen teknolojinin insan hayatının her alanına hükmettiği bu çağda, eğitim-öğretimin bundan uzak kalması mümkün değildir. Sadece Türkçe dersinde değil diğer bütün ders ve alanlarda İnternet kaynaklı çalışmalar yerini almaya başlamıştır. 2005 yılında Milli Eğitim Bakanlığının okullarda kurmaya başladığı bilgisayar sınıfı uygulamaları ve şu an pilot uygulama aşamasında olan FATİH Projesi, eğitimde teknolojiden faydalanma çalışmalarının önemli basamaklarıdır. FATİH Projesinin hayata geçirilmesiyle birlikte okullarda İnternet kullanımı öğretmen ve öğrenci için vazgeçilmez olabilir. Teknolojik alandaki gelişmeler eğitim alanında yapılan çalışmaları da yakından etkilemiştir. Bu gelişmeler sonucunda öğrenme ortam ve materyallerinin kullanılmasının farklılaşarak çeşitlendiği görülmektedir (Akkoyunlu ve Yılmaz, 2005). Teknolojinin ilerlemesi kendisini eğitim alanında da göstermiştir. Bilgisayar, İnternet ve diğer araçlar sayesinde eğitim hedeflerine ulaşma daha kolay olmuştur (Bayhan, Olgun ve Yelland, 2002).

İletişim çağı olan bu çağda bireylerin bilgisayarlar sayesinde birbirleriyle her türlü veri alışverişi yapma olanağına (Johnson ve Allen, 1998) sahip oldukları İnterneti hayatın her alanında kullanma gayretinde oldukları görülmektedir. Sosyal ağlar bunun örneklerindedir. Öğretmenler, öğretmen adayları, eğitimin tüm paydaşları genel olarak İnterneti kullanmaya meyillidirler. Bu durumda öğretmenlere büyük görevler düşeceği düşünülmektedir. İnternet kullanımının yararları olduğu kadar yanlış kullanımdan kaynaklanan zararlı tarafları da olabilir. Bunun için başta öğretmenlerin bu yanlışla düşmemeleri ve sonrasında öğretmen adaylarına bu konuda gerekli eğitimin verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Sayısız bilgisayar üzerinde küresel bir ağ olan İnternet, belirli merkez bilgisayara ihtiyaç duyulmadığından bilgiler İnternet üzerinde paketler halinde değişik yollarla aktarılmaktadır. Bu yüzden kullanıcılara bu konuda sınırlama getirilmesi zorlaşmaktadır. Ayrıca İnternet yayının coğrafi sınırlılığı olmadığından yayınlanan herhangi bir şeye dünyanın her yerinden istenilen zamanda ulaşmak mümkündür. Bu da uluslararası alanda kullanıcıların bilgi alışverişine imkan sağlamaktadır (Civelek, 2009). İletişim teknolojilerinin önem kazandığı dünyada İnternet kullanımı da aynı düzeyde önem kazanmaktadır. Başta kullanım amacı daha dar olan İnternet, günümüzde bireyler için vazgeçilmez olmaya başlamıştır. İnternetin hayatın birçok alanında kullanıldığı gibi eğitimde de kullanılmaya ve iyi sonuçları alınmaya başlanmıştır. Bireylerin kendilerine gerekli olan bilgilere ulaşma ya da bu bilgileri başkalarıyla paylaşma olanağı sunan İnternet sayesinde eğitim ortamları uygulamaya dönük ve yeniliklere açık ortamlara dönüşmektedir. Ayrıca eğitimcilerin kendilerini geliştirmelerine büyük katkı sunar

(Akkoyunlu, 2002; Becker, 1999; Bülbül, 1997; Kirschner ve Wopereis, 2003; Özerbaş, 2010; Yılmaz, 2010).

Eğitim amaçlı kullanılan İnternetle birlikte öğretmenler; alanı uzmanlarına rahatlıkla ulaşarak eğitim ile ilgili her türlü bilgi alışverişinde bulunabilirler ve coğrafi anlamda uzak olan herhangi bir meslektaşısı ile haberleşebilir. Dünyanın her hangi bir yerinden istediği zaman kütüphanelerden yararlanabilir (Yalın, 2000). İnternetin eğitim sistemi içerisinde kullanımını yaygınlaştıran ve önem kazandıran özelliklerini İşman (2003) şöyle açıklar:

- *İnsanlar İnterneti çok kolay olarak kullanmaktadırlar. Bunun için özel bir yetenek gerekmemektedir.*
- *Bir yerden diğer bir yere gitmek çok kolay. Bir dakika içinde çok uzak yerlerde bulunan merkezler ziyaret edilebilmektedir.*
- *Multimedya faaliyetleri aynı anda kullanılabilir: İnternette ses, video ve animasyon işlemleri aynı anda çalışabilmektedir.*
- *Kullanımı kolaylaştıran araçların bulunması: İnternette çeşitli araçlar (browser vb.)kullanımı kolaylaştırmaktadır.*
- *Bilginin basımı kolay: Üretilen bir kitabın ya da makalenin basımı kolaydır.*
- *Aynı anda milyonlarca insan okuyabilmektedir.*
- *Kullanıcı sayısı artmaktadır: Milyonlarca insan kullanmaktadır ve bu sayı her geçen gün artmaktadır (akt. Doğruluk, 19:2015).*

Bu denli önemli ve kullanım alanı geniş olan İnternet, Türkçe Öğretmen adayları tarafından uygun şekilde kullanılmalıdır. Çünkü temel dil becerilerini öğrenen Türkçe öğretmen adayları bu becerileri uygulamalı olarak İnternetten yararlanarak da öğrenebilir. Dil becerileri uygulamaya dönük olduğu için bu durum daha da önem arz edebilir. Eğitim amaçlı kullanılan İnternet ortamının sağlayacağı faydalarla birlikte Türkçe öğretmen adayı bu uygulamaları defalarca izleyerek becerisini geliştirebilir ya da başka bir arkadaşıyla paylaşabilir. Temel dil becerileri alanında materyal geliştirip paylaşabilir ya da başkasından alabilir. Adaylık sürecinde eğitsel İnterneti kullanan ve faydalarını kavrayan Türkçe öğretmeni bu hususta öğrencilerine iyi bir rehber olabilir. Öğrencilerine de İnternetin sağladığı bu imkanları kullanabilir. İnternet yoluyla şair ya da yazarlarla eserleri hakkında konuşabilir, bunu öğrencileriyle de paylaşabilir.

İnternetin eğitime yönelik kullanılması için eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlik inancının önemli etkisi olabilir (Şahin, 2009). İnternet ile birlikte eğitimcilerin ulaşabileceği bilgiler, etkinlikler çok fazladır fakat eğitimcilerin bunlardan daha iyi faydalanmaları ve bunu uygun şekilde eğitimi ortamına katmaları için eğitsel İnternet kullanma öz yeterliliklerinin iyi düzeyde olması gerekir. Bunun için Türkçe öğretmen adaylarının bu konudaki öz yeterlilikleri sorgulanmalı ve buna yönelik gerekli tedbirler alınmalıdır.

Öz yeterlilik literatür incelendiğinde genel anlamda bireylerin bir konu ya da durum hakkında kendilerine olan inançlarının tam olabilmesi şeklindedir. Öğretmenlerin en başta mesleki anlamda kendilerine güvenmeleri ve problemlerle baş edebilme hususunda cesaretli olmaları gerekir. Öğretmen açısından öz yeterlik; belirlenmiş alanda öğretmenlik görevini iyi derece yapabilmesi ve dersini etkili şekilde uygulamaya koyabilme, sürdürülebilmesine yönelik kendine olan güveni veya karmaşık bir durumda yapabilecekleri hakkında gerekli donanıma sahip olabilmesine yönelik inancı ve mücadelesi (Bandura, 1997; Tschannen-Moran; Luszczynska, Scholz ve Schwarzer, 2005) şeklinde tanımlanmaktadır. Tanımlara bakılınca öz yeterliliğin bireylerin başarıya ulaşmasında etkili olduğu anlaşılabilir. Öz yeterlilik bireylerin motivasyonlu olmasında ve

karşılaşılabileceği problemlerle mücadele etmesinde onlara büyük yarar sağlayabilir ve Öz yeterlilik bakımından iyi olan kişiler diğer bireylere nazaran daha büyük işler için uğraş verip daha çok mücadele ederek kararlı ve sakin (Bandura, 1997; Çetin, 2008) oldukları görülmektedir.

Öz yeterlilik inançlarının, bireylerin bilgisayar kullanım sıklığını ve başarısını anlamak için önemli bir faktör olduğu belirtilmiştir (Cassidy & Eachus, 2002). İlgili alan yazında, bu bulgu desteklenmiş ve öz-yeterlilik inancının, bilgisayar, İnternet kullanımında olumlu etkisinin olduğu ifade edilmiştir (Compeau & Higgins, 1995; Compeau & Higgins, 1999; Hill, Smith & Mann, 1987; akt. Şahin, 464: 2009).

Türkçe öğretmen adaylarının eğitsel İnternet öz yeterliliklerinin iyi olması eğitim amaçlı İnterneti etkili ve verimli kullanmasına etki edebilir. Eğitsel İnternet öz yeterlilik inancı tam olan Türkçe öğretmen adayının bu alanda karşılaşması muhtemel olan sorunlara hazırlıklı olur ve bu sorunların çözümlerine yönelik çaba sarf eder. Bu çaba da hem kendisine hem de ileride öğrencilerine büyük kolaylıklar sağlayabilir. Türkçe öğretmen adaylarının eğitsel İnternet öz yeterlilik inançları çeşitli değişkenler açısından belirlenmeye çalışıldığı bu çalışmanın literatüre katkı sunacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Türkçe öğretmen adaylarının konuşma öz yeterlilik düzeylerini belirlemek ve çeşitli açılardan incelemek için aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Türkçe Öğretmen adaylarının eğitsel İnternet öz yeterlilik inançları ne düzeydedir?
2. Türkçe öğretmen adaylarının eğitsel İnternet öz yeterlilik inançları cinsiyete göre anlamlı farklılık gösteriyor mu?
3. Türkçe öğretmen adaylarının eğitsel İnternet öz yeterlilik inançları sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık gösteriyor mu?
4. Türkçe öğretmen adaylarının eğitsel İnternet öz yeterlilik inançları sosyoekonomik düzeye göre anlamlı farklılık gösteriyor mu?
5. Türkçe öğretmen adaylarının eğitsel İnternet öz yeterlilik inançları anne- baba eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık gösteriyor mu?

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, verilerin toplanması ve analizi başlıklarına yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Türkçe öğretmen adaylarının eğitsel İnternet öz yeterlilik inançları belirlenmeye çalışıldığı bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli; var olan bir durumu ortaya çıkarmayı amaçlayarak önemli olan verilerin toplanması, tasnif edilmesi ve analizlerin ortaya çıkarılmasında etkilidir (Çömlekçi, 2001). Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu gibi ortaya çıkarmayı amaç edinen araştırma modelleridir. Konu olan olay, birey ya da nesne, bulunduğu şartlar içinde var olduğu gibi analiz edilmeye çalışılır. Tarama modellerinden olan ilişkisel tarama modeli ise iki ya da daha fazla olan değişkenlerle değişim varlığını, derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar, 2003).

Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini 2015–2016 eğitim yılında Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümünün 1, 2, 3 ve 4. sınıflarında öğrenim gören 231 öğrenci oluşturmaktadır. Bu bilgiler doğrultusunda eldeki çalışmanın örneklemini, evrenin tamamını kapsamaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak Şahin (2009) tarafından geliştirilip geçerlik ve güvenilirlik testleri yapılmış olan “Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterliği İnançları Ölçeği” kullanılmıştır. Şahin (2009) tarafından hazırlanan bu ölçek geliştirme çalışmasında ölçeğin güvenilirlik katsayısı Cronbach Alpha .0,96 olarak bulunmuştur. Ölçek toplam 28 maddeden oluşan likert tipi ölçektir. “Yetersizim”, “Kısmen Yeterliyim”, “Yeterliyim”, “Oldukça Yeterliyim”, “Tamamen Yeterliyim” gibi seçeneklere sahip beş dereceli bir ölçektir. Katılımcılar ölçek uygulandıktan sonra en az 28 en fazla ise 140 puan alabilmektedirler. Bu çalışma için Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnanç Ölçeğinin güvenilirliği Alpha .0,951 olarak çok yüksek bulunmuştur.

Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde SPSS for Windows 22.0 programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında man whitney-u testi kullanılırken ikiden çok bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında ise kruskall whallis testi kullanılmıştır. Kruskall whallis testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı olarak man whitney-u testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, araştırmaya katılan öğretmen adaylarından ölçekler yoluyla toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır.

Tablo 1: Öğretmen Adaylarının Tanımlayıcı Özelliklerinin Dağılımı

Tablolar	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Sınıf	1	62	26,8
	2	67	29,0
	3	56	24,2
	4	46	19,9
	Toplam	231	100,0
Cinsiyet	Erkek	109	47,2
	Kız	122	52,8
	Toplam	231	100,0
Baba Eğitim Düzeyi	Okuryazar Değil	55	23,8
	İlkokul	91	39,4
	Ortaokul	41	17,7
	Lise	34	14,7

	Üniversite	10	4,3
	Toplam	231	100,0
Anne Eğitim Düzeyi	Okuryazar Değil	171	74,0
	İlkokul	27	11,7
	Ortaokul	14	6,1
	Lise	12	5,2
	Üniversite	7	3,0
	Toplam	231	100,0
	Sosyo Ekonomik Düzey	Çok İyi	8
İyi		66	28,6
Orta		142	61,5
Kötü		15	6,5
Toplam		231	100,0

Öğretmen adayları sınıf değişkenine göre 62'si (%26,8) 1, 67'si (%29,0) 2, 56'sı (%24,2) 3, 46'sı (%19,9) 4 olarak dağılmaktadır. Öğretmen adayları cinsiyet değişkenine göre 109'u (%47,2) erkek, 122'si (%52,8) kız olarak dağılmaktadır. Öğretmen adayları baba eğitim düzeyi değişkenine göre 55'i (%23,8) okuryazar değil, 91'i (%39,4) ilkokul, 41'i (%17,7) ortaokul, 34'ü (%14,7) lise, 10'u (%4,3) üniversite olarak dağılmaktadır. Öğretmen adayları anne eğitim düzeyi değişkenine göre 171'i (%74,0) okuryazar değil, 27'si (%11,7) ilkokul, 14'ü (%6,1) ortaokul, 12'si (%5,2) lise, 7'si (%3,0) üniversite olarak dağılmaktadır. Öğretmen adayları sosyo ekonomik düzey değişkenine göre 8'i (%3,5) çok iyi, 66'sı (%28,6) iyi, 142'si (%61,5) orta, 15'i (%6,5) kötü olarak dağılmaktadır.

Tablo 2: Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnançları

	N	Ort	Ss	Min.	Max.
Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnancı	231	3,444	0,748	1,000	5,000

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı düzeyi yüksek (3,444 ± 0,748) olarak saptanmıştır.

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnançlarının Anne Eğitim Düzeyine Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	KW	p
Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnancı	Okuryazar Değil	171	3,436	0,757		
	İlkokul	27	3,396	0,594		
	Ortaokul	14	3,464	0,440	5,482	0,241
	Lise	12	3,208	0,835		
	Üniversite	7	4,179	1,113		

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ortalamalarının anne eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan kruskal wallis h-testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır (p>0.05).

Tablo 4: Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnançlarının Baba Eğitim Düzeyine Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	KW	p
Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnancı	Okuryazar Değil	55	3,297	0,891	4,068	0,397
	İlkokul	91	3,521	0,699		
	Ortaokul	41	3,432	0,703		
	Lise	34	3,533	0,660		
	Üniversite	10	3,293	0,778		

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ortalamalarının baba eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan kruskal wallis h-testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Tablo 5: Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnançlarının Sosyo Ekonomik Düzeye Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	KW	p
Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnancı	Çok İyi	8	3,143	0,614	5,499	0,139
	İyi	66	3,598	0,781		
	Orta	142	3,374	0,740		
	Kötü	15	3,586	0,641		

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ortalamalarının sosyo ekonomik düzey değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan kruskal wallis h-testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Tablo 6: Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnançlarının Sınıfa Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	KW	p	Fark
Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnancı	1	62	3,449	0,615	21,822	0,000	4 > 1 4 > 2 4 > 3
	2	67	3,290	0,805			
	3	56	3,268	0,761			
	4	46	3,875	0,651			

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ortalamalarının sınıf değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan kruskal wallis h-testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($KW=21,822$; $p=0,000 < 0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere mann whitney u testi uygulanmıştır. Buna göre; sınıfı 4 olanların eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ($3,875 \pm 0,651$), sınıfı 1 olanların eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanlarından ($3,449 \pm 0,615$) yüksek bulunmuştur. Sınıfı 4 olanların eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ($3,875 \pm 0,651$), sınıfı 2 olanların eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanlarından ($3,290 \pm 0,805$) yüksek bulunmuştur. Sınıfı 4 olanların eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ($3,875 \pm 0,651$), sınıfı 3

olanların eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanlarından ($3,268 \pm 0,761$) yüksek bulunmuştur.

Tablo 7: Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnançlarının Cinsiyete Göre Ortalamaları

	Grup	N	Ort	Ss	MW	p
Eğitsel İnternet Kullanım Öz Yeterlik İnancı	Erkek	109	3,467	0,763	6 587,500	0,903
	Kız	122	3,423	0,737		

Öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan mann whitney-u testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (Mann whitney u=6 587,500; p=0,903>0,05).

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Türkçe öğretmen adaylarının eğitsel İnternet öz yeterliliklerinin incelendiği bu çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: Araştırmaya katılanların eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı düzeyi yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmaya katılanların eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ortalamalarının anne-baba eğitim düzeyi, sosyo ekonomik düzey ve cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna varılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı puanları ortalamalarının sınıf değişkeni açısından dördüncü sınıflar lehine fark anlamlı bulunmuştur.

Alan yazın incelendiğinde yapılan çalışmalarda katılımcıların İnternet öz yeterlik düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür (Baş, 2011; Eroğlu, Ünlü, Eroğlu ve Yılmaz, 2011; Tuncer ve Aytaç, 2012; Tuncer ve Tanaş, 2011; Tuncer ve Özüt, 2012; Yenilmez, Turğut, Anapa ve Ersoy, 2011). Cinsiyet, sosyo ekonomik ve anne- baba eğitimi ve sınıf değişkenine göre; katılımcıların eğitsel İnternet öz yeterlik inançlarının anlamlı farklılık göstermediği görülmürken (Ata ve Baran, 2011; Kılıç ve Coşkun, 2010; Maurer, 1994; Serin, Saracaloğlu ve Yavuz, 2010; Teo, 2006; Tuncer ve Aytaç, 2012; Tuncer ve Özüt, 2012; Tuncer ve Tanaş, 2011; Wu ve Tsai, 2006;); başka çalışmalarda ise anlamlı farklılığa rastlanılmıştır (Baş, 2011; Berkant ve Efendioğlu, 2010; Çetin, 2008; Kaya ve Durmuş, 2010).

Özelde Türkçe öğretiminde genelde eğitimin tüm kademelerinde teknolojinin yeri gittikçe önemli hal almaktadır. Teknolojiye dayalı öğretimin, araçlarının eğitimde kullanılması gerektiği ve bu öğretim yoluyla daha büyük başarılar elde edileceği düşünülmektedir. Çünkü eğitim ve öğretimde teknoloji ve araçlarının işe koşulması gerektiği, bu durumun etkili bir öğretim yöntemi olabileceği kabul edilmeye başlanılmıştır. İnternetin eğitimde kullanılmasıyla birlikte Türkçe öğretiminde öğretmen adaylarının sıkılmadan dersten zevk alabileceği düşünülmektedir. Eğitsel İnternet öz yeterlik durumunun teknolojinin hızla geliştiği bu çağda özellikle eğitimcilerin teknoloji destekli eğitim ortamlarını oluşturmalarını ve bu ortamları faal olarak kullanmalarını etkileyebilmektedir (Brinkerhoff, 2006; Chen, 2009; Compeau ve Higgins, 1995; Liang, Wu, ve Tasi, 2011; Liang ve Wu, 2010; Torkzadeh ve Van Dyke, 2002; Torkzadeh, Pflughoeft ve Hall, 1999; Wangpipatwong ve Papisatorn, 2007).

Türkçe öğretimini daha etkili ve verimli kılmak için teknolojinin bütün imkânları işe koşulmalı, yapılandırmacı eğitim sisteminin gereği olarak eğitime tabi olanların bireysel

farkları dikkate alınmalı ve dil eğitimi herkese uygulanabilir hâle getirilmelidir. Buradan hareketle çalışmanın sonucunda şu önerilerde bulunulabilir:

1. İnternet kullanımı ile ilgili öğretmen adayları bilinçlendirilmelidir.
2. Eğitsel İnternet kullanımı ile ilgili öğretmen adayları için ayrı bir ders konulabilir.
3. Öğretmen adaylarının özellikle de Türkçe öğretmen adaylarının eğitim ve öğretimde İnternet ortamından faydalanma durumları tespit edilip sonuçları ilgili mercilerle paylaşılmalıdır.
4. Türkçe öğretimi için Türkçeyi doğru, etkili kullanan uygun İnternet ortamları oluşturulmalı ve yanlış kullanımların önüne geçilmelidir.
5. Türkçe öğretiminde görev alan ya da bu işi planlayan kişiler iletişim çağı olan bu çağda İnternet tabanlı eğitimi göz ardı etmemelidir. Türkçeyi doğru, etkili, kalıcı ve zamandan tasarruf ederek öğretmenin en büyük yollarından birisinin de İnternet tabanlı eğitimden yararlanma yöntemi olduğu unutulmamalıdır.

KAYNAKÇA

- Akkoyunlu, B. Yılmaz, M. (2005). Türetimci çoklu öğrenme kuramı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (28), 9-18.
- Akkoyunlu, B., (2002). Öğretmenlerin internet kullanımı ve bu konudaki öğretmen görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 22, s.1-8.
- Ata, F. ve Baran, B. (2011). *Üniversite öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı öz yeterliliklerinin yabancı dil düzeyine, cinsiyete, bilgisayar sahipliğine ve internet kullanma sıklıklarına göre incelenmesi*. 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, 22-24 September, Fırat University, Elazığ-Turkey.
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*. 84(2), 191-215.
- Baş, G. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin eğitsel internet kullanımı öz-yeterlilik inançlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 1(2), 35-51.
- Bayhan, P., Olgun, P. ve Yelland, N. J. (2002). A study of pre-school teachers' thoughts about computer-assisted instruction. *Contemporary Issues in Early Child hood*, 3(2), 298-303.
- Becker, H.J.,(1999). İnternet use by teachers: *Conditions of professional use and teacher-directed student use*. center for research on information technology and organizations, the university of california, irvine and the university of Minnesota. <http://www.Cyberbullyingprevention.com/teachers/İnternet-used-byteachers.pdf>. adresinden 21. 12. 2015 tarihinde alınmıştır.
- Berkant, H.G. ve Efendioğlu, A. (2010). *Sınıf öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının bilgisayarla ilgili öz yeterlilik alguları ve bilgisayar destekli eğitim yapmaya ilişkin tutumları*. 9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, 20-22 Mayıs, Elazığ, s. 951-955.

- Brinkerhoff, J. D. (2006). Effects of a long-duration, professional development academy on technology skills, computer self-efficacy, and technology integration beliefs and practices. *Journal of Research on Technology in Education*, 39(1), 22-43.
- Bülbül, H. İ. (1997). Yeni bir eğitim ortamı olarak internet. *Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 5, 21-28.
- Cassidy, S., & Eachus, P. (2002). Developing the computer user self-efficacy (CUSE) scale: Investigating the relationship between computer self-efficacy, gender and experience with computers. *Journal of Educational Computing Research*, 26(2), 133-153.
- Chen, H.-L. (2009). *Internet self-efficacy and behavior in integrating the internet into instruction: A study of vocational high school teachers in Taiwan*. 4th European Conference on Technology Enhanced Learning, EC-TEL 2009: Learning in the Synergy of Multiple Disciplines, vol. 5794, 706-711.
- Civelek, M.E. (2009). *İnternet çağı dinamikleri*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Compeau, D. R. & Higgins, C.A. (1995). Computer Self-Efficacy: Development of a measure and initial test. *MIS Quarterly*, 19(2), 189-211.
- Compeau, D., Higgins, C.A., & Huff, S. (1999). Social cognitive theory and individual reactions to computing technology: A longitudinal study. *MIS Quarterly*, 23(2), 145-158.
- Çetin, B. (2008). Marmara Üniversitesi sınıf öğretmeni adaylarının bilgisayarla ilgili özyeterlilik algılarının incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 01-114.
- Çömlekçi, N. (2001). *Bilimsel araştırma yöntemi ve istatistiksel anlamlılık sınamaları*. Eskişehir: Bilim Teknik Yayınevi.
- Doğruluk, S. (2015). *Öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanım öz-yeterlilik inançları ile öğrenme yaklaşımları arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Fen Bilimleri Enstitüsü, Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.
- Eroğlu, A., Ünlü, H., Eroğlu, İ. ve Yılmaz, B. (2011). Beden eğitimi öğretmeni ve beden eğitimi öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik yeterliliklerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13(1), 132-135.
- Hill, T., Smith, N.D., & Mann, M.F. (1987). Role of efficacy expectations in predicting the intention to use advanced technologies: The case of computers. *Journal Of Applied Psychology* 72(2), 307-313.
- İşman, A., 2003. *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*, İstanbul: Değişim Yayınları.
- Johnson, S., Allen, D.W., (1998). *İnternet öğrenim kılavuzu*. Çeviren: Dr. Cahit Akın. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Karasar, N. (2003). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Kaya, S. ve Durmuş, A. (2010). Pre-service self-efficacy and levels of İnternet use for research. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 4370-4376.
- Kılıç, H. ve Coşkun, Y.D. (2010). Öğretmen adaylarının eğitsel amaçlı internet kullanım öz yeterlik inanç düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. 19. Eğitim Bilimleri Kurultayı, 16-18 Eylül, Uluslararası Kıbrıs Doğu Akdeniz Üniversitesi, Lefkoşa-KKTC.
- Kirschner, P., Woperies, I. G. J. H., (2003). Mind tools for teacher communities: A Europe an perspective. *Technology, Pedagogy, and Education*, 12(1) : 127-149.
- Liang, J., C., Wu, S., H. (2010). Nurses' Motivations For Web-Based Learning and The Role Of İnternet Self-Efficacy. *Innovations in Education and Teaching International*, 47(1), 25-37.
- Liang,, J. C., Wu, S.H., and Tsai, C.-C. (2011). Nurses' internet self-efficacy and attitudes toward web-based continuing learning. *Nurse Education Today*, 31, 768-773.
- Luszczynska, A.,Scholz, U. and Schwarzer R. (2005). The general self-efficacy scale: Multicultural validation studies. *The Journal of Psychology*,139(5), 439-457.
- Maurer, M. (1994). Computer anxiety correlates and what they tell us: A literature review. *Computers In Human Behavior*, 10(3), 369-376.
- Özerbaş, M., A. (2010). Öğretmen adaylarının internet kullanım amaçlarının belirlenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl 14, Sayı 2, 77-93.
- Serin, O., Saracaloğlu, A.S. ve Yavuz, G. (2010). There lation among can did ate teachers' computer self-efficacies, attitudes towards the internet and achievements in a computer course. *International Online Journal Of Educational Sciences*, 2(3), 666-676.
- Şahin, İ. (2009). Eğitsel internet kullanım öz-yeterliği inançları ölçeğinin geçerliği ve güvenilirliği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (21)461- 471.
- Teo, T. (2006). Attitudes toward computers: A study of post-secondary students in singapore. *Interactive Learning Environments*, 14(1), 17-24.
- Torkzadeh, R., Pflughoeft, K. ve Hall, L. (1999). Computer self-efficacy, training effectiveness and user attitudes: An empirical study. *Behavior & Information Technology*, 18(4), 299-309.
- Torkzadeh, G. and Van Dyke, T.P. (2002). Effects of training on internet self-efficacy and computer user attitudes. *Computers In Human Behavior*, 18, 479-494.
- Tschannen-Moran, M., Wool Folk Hoy, A., and Hoy, W. K. (1998). Teacher efficacy: its meaning and measure. *Review of Educational Research*, 68, 202-248.
- Tuncer, M. ve Aytaç, Ö. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik öz-yeterlik inançları. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(2), 1079-1091.

- Tuncer, M. ve TanaşR. (2011). Eğitim fakültesi öğretmen adaylarının bilgisayar öz yeterlik algılarının değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6, 222-232.
- Tuncer, M. ve Özüt, A. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(2), 1079-1091.
- Wangpipatwong, T. ve Papasratorn, B. (2007). The study of computer self-efficacy, internet self efficacy, computer attitude in computer and information technology course. http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/epaper/july_dec2007/Thanakorn. adresinden 15.11.2015 tarihinde alınmıştır .
- Wu, Y.-T. ve Tasi, C.-C. (2006). University students' internet attitudes and internet self efficacy: a study at three universities in Taiwan. *Cyber psychology & Behavior*, 9(4), 441-450.
- Yalın, H. İ. (2000). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara. Nobel Yayın Dağıtım.
- Yenilmez, K.,Turgüt, M., Anapa, P. ve Ersoy, M. (2011). *İlköğretim matematik öğretmeni adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları*. 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, 22-24 September, Fırat University, Elazığ-Turkey.
- Yılmaz, D., (2010). *Çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları anabilim dalına başvuran çocuk ve ergenlerde bilgisayar oyunu ve internet kullanımı ile utangaçlık ve sosyal fobi ilişkisinin incelenmesi*. Uzmanlık Tezi. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Bursa.